

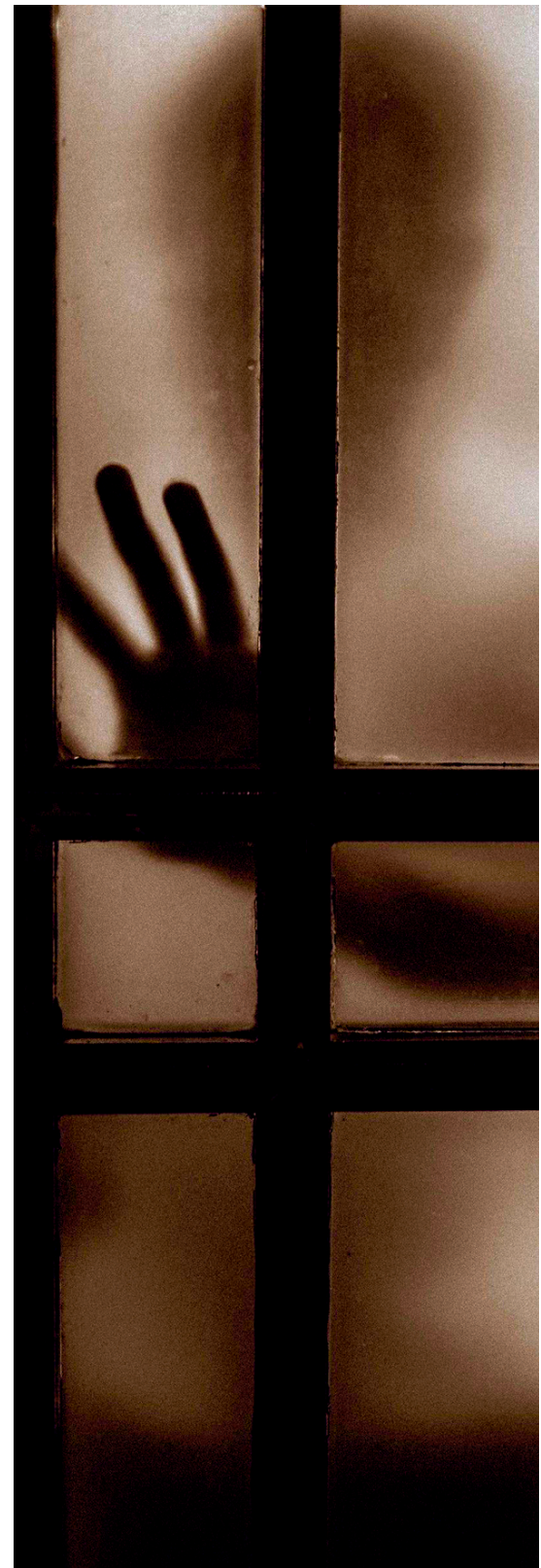
Migra Studium denuncia a l'informe «Desemascarar l'internament» la situació de les persones internades al CIE de la Zona Franca

Execrable vulneració de drets humans

L'any 2019, més de mil persones van ser privades de llibertat al Centre d'Internament d'Estrangers (CIE) de la Zona Franca de Barcelona. És una de les dades que apareixen a l'informe *Desemascarar l'internament*, elaborat per la Fundació Migra Studium, entitat social promoguda per la Companyia de Jesús que treballa en favor de la dignitat i els drets de les persones migrades més vulnerables, a través de l'acollida, la formació i la conscienciació ciutadana.

El document palesa que l'any passat es van produir vulneracions molt greus de drets dins del CIE, com ara la presència de trenta-vuit possibles menors i l'internament de persones amb problemàtiques psiquiàtriques i amb discapacitat. Així mateix, denuncia «una gestió arbitrària del centre que soscava el dret de defensa i la tutela judicial dels interns». I afegeix: «Hi ha hagut abundants casos en què els interns manifestaven haver patit tracte racista, degradant o intimidatori o fins i tot haver patit agressions físiques per part d'agents del cos de Policia Nacional.» Al llarg del 2019, Migra Studium va fer més de 160 accions de defensa jurídica en favor de les persones internes.

Des de fa vuit anys, la Fundació Migra Studium manté un grup estable de voluntaris i voluntàries que visita setmanalment les persones estrangeres privades de llibertat al CIE de la Zona Franca. L'any passat van poder acompanyar-ne personalment 170 i van fer un total de 535 visites individualitzades (amb una mitjana d'unes tres visites per persona interna). La tasca del voluntariat és imprescindible per conèixer de primera mà les dures condicions de vida al CIE. Fruit d'aquestes visites, la Fundació fa un informe anual que pretén posar llum

Cal una mobilització de la societat per pressionar els nostres representants públics per tal d'impulsar una reforma migratòria integral

sobre un dels punts més foscos de la política migratòria de l'Estat espanyol.

Gairebé el 25% de les persones visitades manifestaven que se'ls va sol·licitar la documentació al carrer o al transport públic. Aquest augment respecte d'anys anteriors sembla coincidir amb l'increment d'identificacions discriminatòries per perfils ètnics i/o racials, així com els grans operatius de prevenció de furts a la ciutat de Barcelona posats en marxa a partir del mes d'agost, que han estat de facto operacions d'identificació de persones en situació administrativa irregular.

Sofriment i arbitriarietat

El jesuïta Pau Vidal treballa a Migra Studium com a coordinador del projecte d'acompanyament als interns del CIE de la Zona Franca. «En un centre gestionat íntegrament pel cos Nacional de Policia —afirma— és important la presència de la societat civil com un dels pocs contrapesos a les accions de les forces de seguretat i per ajudar a garantir els drets de les persones internes.»

I subratlla el següent: «Cal recordar que els que són internats al CIE no hi estan per haver comès un delictes sinó pel simple fet d'haver intentat entrar a l'Estat espanyol o romandre-hi en situació irregular. El magistrat Ramiro García de Dios, ara retirat, que durant llargs anys va exercir de jutge de control del CIE de Madrid, deia literalment: "Els CIE són centres de sofriment i espais d'arbitriarietat, opacitat i impunitat policial."»

La política migratòria s'hauria de basar en l'hospitalitat i no pas en l'hostilitat. Ara bé, Pau Vidal posa en relleu que «la qüestió no és tant si és possible, sinó com ho fem possible». «L'hostilitat —constata el jesuïta— genera més hostilitat i semblantment passa amb l'hospitalitat. Hem de passar del cercle viciós de l'hostilitat al cercle virtuós de l'hospitalitat. Aquesta mateixa experiència es reproduïx tant a escala social com personal: quan ens obrim a l'altre, creixem i ens enriqueix; quan ens tanquem en nosaltres mateixos, ens empobrim. Avui estem davant d'un futur incert. Serem capaços de recons-

truir unes societats acollidores i solidàries o ens replegarem en els nostres espais segurs i reforçarem identitats, fronteres, murs i tanques?»

Aposta per l'acollida

A mitjans de març d'aquest any, Migra Studium, juntament amb altres entitats, va demanar el tancament del CIE de la Zona Franca per la situació generada arran de la pandèmia del Covid-19, que impossibilitava les expulsions. El 19 de març, després de molta pressió, els últims estrangers interns al CIE van ser posats en llibertat. Des d'ara, encara que per circumstàncies excepcionals, «estem experimentant que podem viure sense CIE, és a dir, sense privar de llibertat cap persona per una simple falta administrativa».

«Podríem seguir l'exemple del nostre país veí, Portugal, on la gestió de la migració no implica la privació de llibertat de milers de persones. Els nouvinguts amb pasteres han de poder ser acollits en centres d'ajuda humanitària, com està passant aquestes setmanes de confinament. Avui les persones que arriben a les nostres costes no els estem tancant en cap CIE, sinó oferint-los una acollida i no un càstig pel fet de no tenir papers. Si ho podem fer ara, per què no decidim continuar així? Cal, però, una mobilització de la societat per pressionar els nostres representants públics per tal d'impulsar una reforma migratòria integral», argumenta Pau Vidal.

El coordinador del projecte d'acompanyament als interns del CIE de la Zona Franca reconeix que «hem d'afavorir processos d'integració i possibilitats de regularització de tants centenars de milers de persones que viuen atemorides per l'amenaça de ser deportades, malgrat que fan tasques totalment essencials, com ara la recollida de la fruita, la neteja de les nostres llars, la cura dels nostres grans i un llarg etcètera». I fa aquesta reflexió: «Avui ens adonem que sovint els sense papers, durant massa temps invisibilitzats, són els que fan possible la continuïtat de tants serveis bàsics i fonamentals. Mantenir-los en la irregularitat és immoral i criminal.»